

Test zo slovenského jazyka a literatúry

Ukážka č.1

Prírodné bohatstvo umožnilo človeku obrovský rozvoj a pokrok. Preto sa vlastníctvo nerastných surovín stalo dôležitým zdrojom bohatstva. V stredoveku bol bohatý ten, kto mal dostatok zlata a striebra. V období priemyselnej revolúcie bolo rozhodujúce vlastníctvo uhlia a železnej rudy. V minulom storočí sa takýmto pokladom stala ropa. Dokonca ju nazvali čiernym zlatom

Dnes odborníci považujú za vzácnu surovinu obyčajnú vodu. Takmer tretina planéty nemá dostatočné zásoby pitnej vody. Jej nedostatok núti veľa ľudí opustiť svoje domovy. Slovensko, našťastie, také problémy zatiaľ nemá. Zásoby kvalitnej vody sú našim rodinným striebrom.

Na poľnohospodárstvo pripadá zhruba 70% svetovej spotreby vody, pričom priemyselné odvetvia využívajú len 22%. Najviac vody spotrebujú vyspelé európske a severoamerické štáty. Viac ako 1,5 miliardy ľudí nemá žiadny prístup k čistej vode. Najmä na čiernom kontinente. V niektorých štátoch Afriky a Ázie musí človek prejsť až 3,7 kilometra, kým sa dostane k najbližším zásobám pitnej vody. 90% odpadových vôd je v rozvojových krajinách vypúšťaných do riek a potokov, preto sa znižuje jej kvalita. Svetový deň vody sa od roku 1993 oslavuje vždy 22. marca. OSN navrhla tento dátum v roku 1992 na konferencii o dopadoch globálneho otepľovania. Na Slovensku sme si pripomenuli tento deň po prvýkrát v roku 2002.

(Denník Sme, 22. 3. 2014, s. 8)

1. Ktorá surovina bola považovaná za zdroj bohatstva v 20. storočí?

- A) zlato   B) uhlie   C) ropa   D) pitná voda

2. Z textu vyplýva:

- A) Slováci sa obávajú nedostatku vody.   B) Slováci majú dostatok pitnej vody.
C) Len tretina planéty má dosť pitnej vody.   D) Najviac vody spotrebujú niektoré štáty Afriky a Ázie.

3. Ktoré tvrdenie neplatí pre text:

- A) Nedostatok vody je jednou z príčin migrácie.
B) Najviac vody spotrebujú poľnohospodári.
C) Viac ako 3,7 miliardy ľudí nemá prístup k čistej vode.
D) Vodné toky rozvojových krajinách sú znečisťované odpadom.

4. Odkedy sa vo svete oslavuje Svetový deň vody?

A) 1992

B) 1993

C) 2002

D) 2014

5. Vypíšte z 3. odseku slovné spojenie, ktoré pomenúva Afriku:

.....

6. Vypíšte frazeologizmus, ktorého význam je: „naše vzácne bohatstvo“

.....

7. V ktorej z možností nie sú všetky slovné spojenia združenými pomenovaniami?

A) železná ruda, pitná voda

B) nerastné suroviny, priemyselná revolúcia

C) zemný plyn, životné prostredie

D) kvalitná voda, čierne uhlie

8. Akým spôsobom vznikli tieto slová?

poľnohospodárstvo .....

bohatstvo .....

9. Slovo OSN je

A) skratka

B) značka

C) iniciálové slovo

D) skratkové slovo

10. Vypíšte z vety 2 nezhodné prívlastky:

OSN navrhla tento dátum v roku 1992 na konferencii o dopadoch globálneho otepľovania.

.....

11. Napíš číslovku v spojení „22. marec“ slovom:

.....

12. V ktorej z možností sú správne napísané slovné spojenia?

A) Európska únia, Spojené štáty Americké, Severný ľadový oceán

B) niektoré africké štáty, Slovenská republika, Veľká Británia

C) Atlantický oceán, vyspelé Európske štáty, Veľké kanadské jazerá

D) Kysucké Nové Mesto, naše slovenské hory, Malá fatra.

13. V ktorej z možností patria všetky slová k tomu istému vzoru?

A) občania, dedo, kôň

B) príčiny, problémy, nedostatky

C) predstava, dievča, poradca

D) partner, papier, toner

14. V ktorej z možností patria prídavné mená k rovnakému druhu?

A) európsky, kvalitný, pitný

B) vodný, ázijské, kovový

C) americkému, Američanova, slovenská

D) v bohatých, v chudobnejších, v afrických

15. V ktorej vete sa nachádza sloveso s týmito kategóriami:

1. osoba plurálu, podmieňovací spôsob, prítomný čas

A) Vymysleli sme nový spôsob čistenia vody.

B) Prišli by sme po skončení prednášky.

C) Včera by sme s tým boli súhlasili.

D) Rád by som vám s tým pomohol.

16. V ktorej vete patria zámená k tomu istému druhu?

A) Páči sa mi jej názor na vec

B) Niečo z toho všetkého je pravda.

C) Požičiam jej môj plášť.

D) Dám jej od teba pozdrav.

17. Urč vetu podľa členitosti:

Najmä na čiernom kontinente.

A) jednočlenná slovesná

B) jednočlenná neslovesná

C) dvojčlenná úplná

D) dvojčlenná neúplná

18. Koľko určovacích skladov je v nasledujúcej vete?

Aj v dnešnej dobe musíme chrániť zásoby pitnej vody kvôli budúcnosti.

A) 4

B) 5

C) 6

D) 7

Prach dlhých smutných letných dní na staré lístie padá,

Poznala príliš neskoro, ako ho mala rada.

(Miroslav Válek)

25. Aký básnický prostriedok predstavuje zvýraznený verš ako celok? .....

26. Aký rým je použitý v ukážke č. 2?

27. Po obsahovej stránke sa báseň zaoberá:

A) prírodnou problematikou

B) osobnou problematikou

C) spoločenskou problematikou

D) sociálnou problematikou

28. Akým literárnym druhom je ukážka č. 2?

A) lyrika

B) epika

C) dráma

D) balada

29. K akému jazykovému štýlu môžeme zaradiť ukážku č.2?

30. V ktorej z možností sú len epické žánre?

A) román, sonet, báj

B) rozprávka, óda, legenda

C) bájka, muzikál, epos

D) poviedka, balada, povesť